

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 93

Vuoden 2025 selonteko sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan järjestämisestä sekä arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

TRE:1282/00.05.02/2026

Valmistelija / lisätiedot:
Saarinen Johanna

Valmistelijan yhteystiedot

Tarkastuspäällikkö Johanna Saarinen, puh. 040 187 4582, riskienhallinta- ja turvallisuusjohtaja Jouni Perttula, puh. 040 196 6512 ja liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolainen, puh. 050 345 1397, etunimi. sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoimintajohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi. sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Vuoden 2025 selonteko sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan järjestämisestä sekä arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä merkitään tiedoksi.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden tarkastuspäällikkö Johanna Saariselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Kuntalain ja kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antaman yleisohjeen mukaan kunnan tulee sisällyttää toimintakertomukseensa arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja kaupunkikonsernin konsernivalvonnan järjestämisestä.

Kaupungin hallintosäännön (2.9.2025) 79 §:n mukaan kaupunginhallitus antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Selonteko sisäisestä valvonnasta

Sisäinen tarkastus on valmistellut selonteon ja kokonaisarvion sisäisen valvonnan järjestämisestä. Selontekoa varten kaupungin konsernihallinnon yksiköt, palvelualueiden palveluryhmät sekä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

liikelaitokset ovat toteuttaneet sisäisen valvonnan itsearviointin eri osa-alueilla käyttöön otetutussa Granite-järjestelmässä. Itsearviointien perusteella palvelualueet ovat valmistelleet sisäisen valvonnan selonteot, jotka on käsitelty toimielimissä. Konsernihallinnon selonteko on käsitelty konsernijohtajan johtoryhmässä. Koko kaupunkia koskevien johtopäätösten tekemisessä on otettu edellä mainittujen lisäksi huomioon myös sisäisen tarkastuksen vuoden aikana tekemät havainnot.

Sisäisen valvonnan osaaminen ja toimintatavat ovat kypsyystasoltaan erilaisia eri puolilla organisaatiota. Sisäisen tarkastuksen antamiin suosituksiin on suhtauduttu pääosin myönteisesti ja korjaustoimet on pääosin toteutettu. Muutosten yksittäiset esteet liittyvät pääosin resursseihin ja osaamistasoon, mutta yksiköt ovat itsekin tunnistaneet muutostarpeita aktiivisesti. Sisäisen tarkastuksen arvion mukaan ilmapiiri valvontatoimenpiteiden ja riskienhallinnan kehittämiseen on ollut kohtuullinen. Kaupungin toimintaa vuonna 2025 hallitsi talouden tasapainotus sekä yhteistoimintaneuvottelut, joiden vaikutukset ovat heijastuneet myös tarkastuksen havaintojen toteuttamiseen erityisesti lisäpalveluiden hankinnan osalta. Kaupungin yksiköiden sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lainmukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän informaation riittävydestä. Havaittujen poikkeamien korjaamiseen on ryhdytty ja pistemäisten toteutuneiden riskien havaitsemisen jälkeen kaupungin toiminnassa on otettu laajemmin käyttöön uusia riskienhallintakeinoja.

Sisäisen valvonnan kehittämistyötä kaupungin yksiköissä on syytä jatkaa. Tärkeimmiksi kehittämiskohteiksi arvioidaan:

- riskienhallinnan integrointi sekä sisäisen valvonnan tehokkaiden toimenpiteiden laadun parantaminen johtamistyössä
- henkilöstön hyvinvointiin ja saatavuuteen panostaminen
- palveluiden laadun, saatavuuden ja jatkuvuuden varmistaminen myös säästötoimenpiteiden aikana
- tiedonhallinnan ja tietoturvan käytänteiden vahvistaminen sekä henkilöstön osaamisen kehittäminen

Selonteko konsernivalvonnasta

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan. Kuntalain mukainen konsernijohto vastaa valvonnasta, mutta käytännössä merkittävä osa valvontaa on omistajaohjauksen tehtävänä.

Konsernivalvonnan käytännön toteutus on laajaa ja se koostuu monesta osatekijästä. Menettelyitä on kuvattu tarkemmin liitteenä olevassa asiakirjassa Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Vastuu riskienhallinnan valvonnasta ja toteutuksesta on viime kädessä tytäryhteisön hallituksella. Konsernijohton tehtävänä on valvoa tytäryhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuutta ja tuloksellisuutta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuuden valvonnan osalta keskeisessä roolissa ovat vuosittain käytävät omistajakeskustelut, jossa hyvän hallintotavan, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne käydään läpi. Tytäryhteisön hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja vastaavat asiasta omistajaohjaukselle. Lisäksi kaupunki toteuttaa määrääjoin selvityksiä ja kyselyitä yhteisöjen johtamisen, valvonnan ja riskienhallinnan tilasta ja kehityksestä.

Osana vuoden 2025 selontekoa konsernivalvonnan järjestämisestä omistajaohjaus toteutti tammikuussa 2026 yhdessä kaupungin sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintayksikön kanssa Tampereen kaupungin 26 tytäryhtiölle suunnatun kyselyn, jossa yhtiöiden hallitusten puheenjohtajat vastasivat muun muassa yhtiöiden sisäiseen valvontaan, riskienhallintaan ja sisäiseen tarkastukseen liittyviin kysymyksiin. Kyselyn perusteella tehdyn yhteenvedon mukaan voitiin arvioida, että tytäryhtiöiden hallitukset ovat huolehtineet hyvin eri osa-alueiden mukaisista vastuistaan, eikä merkittäviä konsernitason poikkeamia havaittu. Sisäinen tarkastus toteuttaa lisäksi tarkastuksia valikoiduissa konserniyhtiöissä oman suunnitelmansa mukaisesti.

Konsernin tytäryhteisöissä ei ole tunnistettu sellaisia merkittäviä yksittäisiä strategisia tai operatiivisia riskejä, jotka vaikuttaisivat kaupunkikonsernin toimintaan ja taloudelliseen asemaan merkittävästi.

Konserniohjauksen toimivallan ja vastuun toimivuuden osalta ei ole havaittu huomautettavaa. Jatkossakin tulee varmistaa, että toimivalta ja vastuunjako dokumentoidaan kirjallisesti.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä esitetään kokonaisuudessaan kaupungin vuoden 2025 tilinpäätöksessä ja konsernijaosto käsitteli asiaa kokouksessaan 17.3.2026 (§ 16).

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Konsernihallinnon strateginen ohjaus ja konsernipalvelut -ryhmän riskienhallinta, turvallisuus ja varautumistiimi on valmistellut arvion merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Arvion laadinnassa on huomioitu kaupungin toimintayksiköiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan itsearvioinnit, selonteot, riskiprofiilit sekä muu toimintavuoden aikana kertynyt tieto.

Kaupungin riskienhallinta tarjoaa johdolle kaupunkitasoista riskienhallinnan raportointitietoa ja näkemystä riskienhallinnan tilasta ja kehittämisestä. Riskienhallintatoiminto myös vastaa riskienhallinnan prosessista kaupunkitasoisesti ja ylläpitää ajantasaista prosessikuvausta ja järjestelmiä riskienhallintatyön tukena. Tilinpäätöksessä raportoidaan kaupungin ylimmän johdon tunnistamista kaupunkikonsernin merkittävistä riskeistä sekä palvelualueiden ja konsernihallinnon

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

tunnistamista merkittävimmistä riskeistä, jotka vaikuttavat kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumiseen.

Vuonna 2025 keskityttiin erityisesti riskienhallinnan kehittämiseen osana kokonaisjohtamista ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan osaamisen sekä vakuutettavien riskien osaamisen kehittämiseen koko kaupunkikonsernissa. Kaupunkikonsernin valmiussuunnitelmia päivitettiin laajasti vuoden 2025 aikana ja valmiuksia kehitettiin suunnitelmien ja harjoitusten muodossa erityisesti väestönsuojeluvalmiuksien osalta. Yhteistyötä tehtiin laajasti sekä kaupunkikonsernin sisällä että keskeisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä erityisesti normaaliolojen evakointeihin ja poikkeusolojen väestönsiirtoihin liittyen. Kaupunkikonsernin tukemista turvallisuuden ja varautumisen eteen tehtävässä työssä vietiin organisaatiossa eteenpäin turvallisuusjohtamisen mallin mukaisesti organisaatioturvallisuuden ja varautumisen koordinaatioryhmissä. Kokonaisvaltaisen riskienhallinnan kehittämistä kaupunkiorganisaatiossa tukee kaupungin riskienhallinnan johtoryhmä. Riskienhallinnan toteutus sujui niin globaaleista kuin paikallisistakin haasteista huolimatta hyvin vuonna 2025.

Tiedoksi

Johanna Saarinen, Jouni Perttula, Arto Vuojolainen

Liitteet

- 1 Kh 23.3.2026 Sisäisen valvonnan järjestäminen ja kokonaisarvio vuodelta 2025
- 2 Kh 23.3.2026 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä
- 3 Kh 23.3.2026 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä vuonna 2025

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja yleisesti nähtäville 2.4.2026 www.tampere.fi.

Päätös annettu tiedoksi sähköpostilla 2.4.2026.

Asia liitteineen on katsottavissa kaupungin verkkosivuilla www.tampere.fi. Pyydettyessä ote toimitetaan liitteineen.

Muutoksenhakuviranomainen

Päätökseen ei voi hakea muutosta.

Tampere
02.04.2026

Noora Jalonen
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§93

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)